

Kraje se pouští do výroby vlastní elektřiny.

Liberecký vyniká plánem na obří solární elektrárnu

HN 15.3.2026

Viktor Votruba

viktor.votruba@hn.cz

Zatímco u domácností po odeznění energetické krize v letech 2021–2023 zájem o vlastní zdroje elektřiny ochladl, u firem, obcí či krajů snaha o pořízení si elektrárny stále trvá. A nyní se objevil projekt, za jehož velikost by se nemusela stydět ani energetická společnost. Liberecký kraj s ním má ambici pokrýt až polovinu spotřeby elektřiny ve všech svých budovách, včetně příspěvkových organizací, HN proto oslovily všechna hejtmanství, aby zjistily, jak na tom kraje s vlastními zdroji elektřiny jsou a co plánují.

Kraje si instalací některého ze zdrojů ve svých úřadech, školách či zdravotnických a sociálních zařízeních snižují náklady na elektřinu a dosahují alespoň částečné energetické soběstačnosti. Provozují nejen střešní fotovoltaické elektrárny, ale také kogenerace, které umí spalováním plynu vyrábět teplo i elektřinu.

Co do množství instalovaných megawattů a pokrytí vlastní spotřeby je

nejambicióznější zmíněný Liberecký kraj, který ale doposud patří k těm, kteří mají vlastní zdroje elektřiny nejméně. Na bývalém vojenském letišti v Ralsku chce vybudovat fotovoltaickou elektrárnu s instalovaným výkonem 30 MW. Zařadila by se mezi největší solární elektrárny v Česku. Zatím vůbec největší takovou elektrárnou je od roku 2010 FVE Ralsko, nacházející se rovněž v této oblasti. Instalovaný výkon má téměř 56 MW.

Náklady kraj odhaduje na necelých 700 milionů korun. Elektrárnu by postavila krajská společnost Energie Ralsko a financoval by ji kraj. „Zajistit má až 50procentní soběstačnost ve spotřebě elektrické energie Libereckého kraje,“ sdělil mluvčí kraje Filip Trdla.

Město Ralsko chce k záměru vyhlásit referendum. Na souhlasu místních bude záležet i úspěch tohoto projektu. Kraj se tedy bude snažit v následujících měsících obyvatele přesvědčit o jeho přínosu. „Uvidíme, co na to řeknou obyvatelé. My chceme udělat referendum,“ uvedl už dříve starosta Ralska Miloslav Tůma (ANO).

Elektrárny v majetku krajů* (instalovaný výkon v MW)

kraj	existující	připravované
Jihočeský kraj	1,50	1,00
Jihomoravský kraj	0,76	2,34
Karlovarský kraj	0,07	0,37
Kraj Vysočina	1,17	1,08
Královéhradecký kraj	0,39	3,8
Liberecký kraj	0,30	30,3
Moravskoslezský kraj	1,75	4,00
Olomoucký kraj	0,51	1,30
Pardubický kraj	2,21	***
Píseňský kraj	nízké desítky	**
Středočeský kraj	0,51	2,64
Ústecký kraj	0,27	0,76
Zlínský kraj	1,32	1,02

* včetně krajských příspěvkových organizací

** kraj data do uzávěrky článku nedodal

*** Se stavbou dalších počítá, ale celkový výkon neuvádí.

Zdroj: jednotlivé kraje

Podle libereckého hejtmána Martina Půty (Starostové pro Liberecký kraj) jde o největší energetický projekt Libereckého kraje a jednu z největších investičních akcí, jakou kdy kraj připravoval. „Tento projekt nám umožní snížit náklady a zajistit soběstačnost v dodávkách elektřiny. Zároveň to bude zhodnocení dlouhodobě nevyužitého území v Ralsku,

prostoru brownfieldu bývalého letiště,“ uvedl Půta.

Aktuálně má kraj na střeších svých budov devět fotovoltaických elektráren s celkovým výkonem 300 kW a kromě zmíněného Ralska připravuje dalších 304 kW na střeších. „Vyrobenou elektřinu používají primárně pro vlastní spotřebu příspěvkové organizace. Pokud bude

docházet k významným přetokům, bude sdílena formou aktivního zákazníka s ostatními příspěvkovými organizacemi kraje,“ sdělil Trdla.

Na příkladu Libereckého kraje je dobře vidět, jak velký instalovaný výkon kraj potřebuje, aby pokryl potřebu svou a svých příspěvkových organizací. Musí to být desítky MW instalovaného výkonu, kraje ale v lepším případě cílí jen na jednotky.

Zdroji elektřiny, které mají nebo plánují instalovat, jsou hlavně střešní fotovoltaické elektrárny. Jedna zpravidla s instalovaným výkonem v řádu desítek kW. Některé kraje ale využívají k výrobě elektřiny i takzvané kogenerační jednotky, tedy kotle kombinující výrobu elektřiny a tepla. Jako palivo nejčastěji slouží zemní plyn či bioplyn.

Premiantem v kogeneraci je Moravskoslezský kraj, který má celkem 15 kogeneračních jednotek o celkovém elektrickém výkonu 1330 kW.

Vlastní větrné elektrárny zatím žádný z krajů nemá. Jediným, který v průzkumu HN uvedl, že „aktivně zjišťuje možnosti větrných elektráren“, je Jihomoravský kraj.